

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1920.

V Ljubljani, dne 4. marca 1920.

Štev. 3.

20.

Poročilo o sestanku dekanijskih voditeljev Marijinih družb.

Na praznik prikazanja lurške Gospe, dne 11. februarja, je bil v Ljubljani v Jugoslovanski tiskarni zopet sestanek dekanijskih voditeljev Marijinih družb. Zastopane so bile dekanije: ljubljanska okolica, Cirknica, Kranj, Litija, Loka, Moravče, Novo mesto, Radoljica, Ribnica, Semič, Šmarje, Žužemberk. Zastopnika dekanijske Leskovec in Trebnje sta odsotnost opravičila. Dekanije v zasedenem ozemlju ne pridejo v poštev. — Poleg tega so bili navzoči tudi nekateri voditelji ljubljanskih Marijinih družb.

Posvetovanje je trajalo od 10. do 12. dopoldne in od 2. do pol 5. popoldne.

1. Razgovor je bil o instituciji dekanijskih voditeljev sami, oziroma o osrednjem vodstvu Marijinih družb. Institucija dekanijskih voditeljev se ni posebno obnesla. Sestanek so imeli, kakor so pri prvem sklenili, le enkrat na leto, in še takrat niso vsi prišli. Nekateri brez opravičbe. Zastopnika dekanijske Kočevje sploh še ni bilo na sestanku. Zato je predzadnji dve leti ta sestanek izostal. Nameralo se je namesto dekanijskih voditeljev vpletati osrednji svet Marijinih družb, obstoječ iz nekaterih duhovnikov, svetnih in redovnih, v Ljubljani, ki imajo z Marijinimi družbami posebno opravka. — Medtem pa so voditelji ljubljanskih Marijinih družb, ki so se že več let od časa do časa sestajali, sklenili, da bodo imeli skupen sestanek redno vsak mesec. Ti sestanki so vsak prvi ponedeljek ob pol šestih zvečer pri jezuitih. Najprvo ima P. superijor v kapeli kratek nagovor in litanije, nato je v sobi posvetovanje. Ti sestanki bi se lahko razvili ali bi se iz njih razvilo osrednje vodstvo ali osrednji svet Marijinih družb za celo škofijo. Toda doslej še ni prišlo do razgovora o Marijinih družbah sploh;

dovolj je bilo opraviti z ljubljanskimi družbami samimi. — Vprašanje je: ali naj poleg tega dekanijski voditelji še ostanejo ali ne? Da. Kljub temu, da je v Ljubljani osrednji svet, ki se lahko večkrat in temeljiteje posvetuje o družbah, kakor je to mogoče pri enkratni konferenci na leto, je vendar potrebna zveza med centralo in deželo. In to zvezo naj tvorijo ravno dekanijski voditelji. Zato ta institucija ostane. Vsako leto bodo prišli skupaj vsaj enkrat, in sicer v predpustu. Vsaka dekanijska pa naj bi imela — kakor so že imele — vsako leto eno konferenco *Sodalitatis*, posvečeno Marijinim družbam, pri kateri bo dekanijski voditelj referiral. Ta konferenca naj bi bila, če mogoče, prva po Veliki noči.

Nekatere dekanijske pa nimajo nobenega dekanijskega voditelja več. Nekateri so pomrli, drugi šli iz dekanijske, in nanovo se niso volili ali se vsaj njih volitev ni naznanila. Za one dekanijske, kjer voditelja ni, se je vabilo na ta sestanek poslalo dekanijskemu uradu. Dotične dekanijske naj izvolijo dekanijskega voditelja na prvi letošnji konferenci in izvolitev naj se naznani škofijstvu (ali vsaj osebno podpisanimu). In sicer naj jo naznani dotični izvoljenec sam. Enako pa naj se vselej naznani tudi vsaka nadaljna sprememba dekanijskih voditeljev.

2. Glavni referat na sestanku je imel prof. dr. Merhar. Naslikal je ideal Marijine družbe, — po katerem idealu naj bi tvorili Marijine družbe le najboljše, elita. Naše družbe pa so se od tega ideala preveč oddaljile in so le bolj »rešilna postaja« za mladino.

Razpletel se je razgovor o tem, ali naj se naše družbe vrnejo k prvotni ideji Marijinih družb, po kateri naj bodo kongreganisti le res

»izbrani«, ali naj se držijo dosedanje prakse. Razgovora so se udeležili gg. dekan Rihar, P. Ramšak, superijor P. Kopatin, dekan P. Učak, župnik Krumpestar, župnik Železny in predsednik. Zborovalci so se končno združili vsi v tej misli, da se morajo naše družbe bolj približati prvotni ideji in idealu Marijine družbe. Družbe naj se polagoma izčistijo, nevretni člani na primeren način odstranijo, pri novih sprejemih pa je treba — zlasti pri dekletih — večje izbire. Vzrok temu je zlasti ta — in to naj pomnijo gg. voditelji: Skušnja uči, da tistih, ki niso pravega duha, kateri je za družbo potreben, tudi družba navadno ne poboljša, pač pa oni družbo diskreditirajo. Oni pri družbi ne pridobe mnogo (ker nočejo), družba pa z njimi mnogo izgubi. Tako da družbe nimajo tistega ugleda, kakor bi ga morale imeti.

Nastalo pa je vprašanje: Ako v družbo ne bomo sprejemali tolikega števila mladih ljudi, kaj pa storiti s tistimi, ki v družbo ne bodo sprejeti? Kajti želeli je, da je vsa naša mladina organizirana. Tisti naj bi bili člani izobraževalnih društev, ki naj imajo svoj mladeniški in dekliški odsek, ki ga imenujmo, kakor na Štajerskem, mladeniška in dekliška zveza. Take v življenje poklicati pa bi bila naloga krščansko-socijalne zveze.

3. V drugem delu svojega referata je razvil dr. Merhar ideal voditelja, ki je duša družbe. Celoten referat bo objavljen v »Vzajemnosti«. — Spiritual Zupančič je priporočal, naj bi se priredil poučni tečaj za voditelje. P. Kopatin pa je bil te misli, da bi se dale napraviti marijanske duhovne vaje.

Končno je referent predlagal: 1. Naj se izvoli stalen odbor (centralni svet) Marijinih družb; 2. naj se ustanovi posvetovalnica, kjer bi ob gotovem času lahko dobil vsak voditelj potrebne nasvete; 3. naj se osnuje »marijanska zveza«; 4. naj se skliče marijanski kongres; 5. naj se osnuje marijanska knjižnica; 6. naj se izdado še novi potrebni formularji za Marijine družbe.

Osrednji odbor se bo izvolil iz voditeljev ljubljanskih Marijinih družb, in njegova naloga bo sklepati dalje o vseh predlaganih točkah.

4. Na razgovor je prišlo razmerje Marijinih družb do Orlov in še bolj do Orlic. Vodstvo Orlov je zdaj v prav dobrih rokah in ima najboljšo voljo voditi svojo organizirano armado po pravih potih. Želi si tudi soglasja z Marijinimi družbami, kakor si ga želimo tudi mi z njimi. V

načelih gotovo ni nasprotja med Marijinimi družbami in Orli, saj oboji hočemo enako dobro. V praksi pa je malo drugače, posebno pri dekletih; kajti telovadba in vnanji nastopi so vendar bolj posvetnega značaja in duševnemu življenju več škodujejo kakor koristijo. Kljub temu pa se pri razmerah, kakor so, družbenkam orlovstvo ne sme braniti — tam, kjer so Sokolice, ali kjer bi se utegnile šele uvesti. Na kmete naj se pa ta reč nikar ne zanaša; tam ni nobene potrebe. — Orli se ponekod otresajo duhovnikovega vodstva. A krščanska mladinska organizacija ne more in ne sme biti brez duhovnega vodstva, — vendar naj jih duhovnik nikar toliko »komandira«, kakor bolj prijateljsko vodi. Kjer je Orel in mladeniška Marijina družba, naj bi bili družbeniki kvas Orla. — Orlice naj bi se tudi javno ne producirale, ker pri tem vedno bolj ali manj trpi ženska nežnost in sramežljivost, ponižnost pa tudi nič ne pridobi. Telovadba pa nikakor ni isto kar ples; in glede plesa ostane v veljavi stara določba pri Marijinih družbah: Brez dovoljenja vodnikovega se nikdar ne sme plesati! To pravilo naj se povsod natančno izpolnjuje! Če se bolj spregleduje, slabše je.

Želeti bi bilo tudi, da — kjer sta vpeljana Marijin vrtec in Orlovski naraščaj — da bi se združila v eno organizacijo. A gospodje, ki imajo z naraščajem opraviti, so rekli, da je to nemogoče; naraščaj da mora biti nekaj samostojnega.

5. Sprožilo se je tudi vprašanje o razmerju med Marijinimi družbami za žene in tretjim redom. Marijine družbe za žene so zelo koristne in potrebne, da si vzgojimo veliko dobrih mater; a ker je tretji red skoro povsod vpeljan, so potem iste osebe tu in tam. Ali naj se torej družbe za žene priporočajo ali ne? — Dekan P. Učak pravi, da se je iz skušnje prepričal, da se da po tretjem redu mnogo dobrega doseči. Ker so pa vendar v tretjem redu stanovi pomešani, v njem materam skoro ni mogoče podati tiste prevažne stanovske izobrazbe, ki jo potrebujejo. Zato so poleg tretjega reda Marijine družbe za matere vsega priporočila vredne.

6. Dalje se je vprašalo, če kaže družbe za dekleta in mladeniče deliti na dvojje tako, da bi bila posebna družba ali vsaj poseben oddelek družbe za mlajše, poseben za starejše. — Gospodje so bili soglasno tega mnenja, da družbe ne gre deliti, da duhovnikom tudi ni mogoče toliko posameznih družb ali oddelkov voditi. Mogoče pa je, kjer potreba kaže, da se časih le mlajši ali le starejši povabijo k shodu, kjer se dajejo

njihovi starosti primerni nauki. — Nikakor pa ne gre starejših članic, ki so večkrat glavna opora družbe, omalovaževati in zapostavljati.

7. Od nekod se je izrazila želja, naj bi bil letos zopet velik shod Marijinih družb za mladeniče in moške na Brezjah, da se te družbe poživijo in družbeniki novega ognja dobijo. — Zborovalci so bili tega mnenja, da naj se z ozirom na Orlovski tabor v Mariboru in z ozirom na še vedno slabe prometne razmere shod na Brezjah odloži na prihodnje leto. Priporočajo pa se letos mladeniški shodi v manjšem obsegu, po dekanijah ali par bližnjih deka-

nij skupaj. — V Maribor pa naj gre kar naj več mladeničev, kjer bodo družbeniki tudi imeli svojo posebno prirediteljo. Dekleta se pa iz naše škofije ne bodo vabile v Maribor.

8. Formularji za letna poročila se razpošljejo potom škofijske pisarne dekanijskim voditeljem, oziroma dekanijskim uradom. Vrnejo naj se izpolnjeni vsaj do 1. maja. Gg. duhovniki naj smatrajo to kot vestno zadevo, potrebno za dobro vodstvo Marijinih družb.

Škofijski voditelj Marijinih družb.

21.

Ureditev in vzdrževanje naših vojaških pokopališč.

S kraljevo uredbo, Beograd z dne 12. dec. 1919 (Uradni list z dne 20. jan. 1920, št. 9, 41) obsegajočo 16 členov, se določajo predpisi glede ureditve in vzdrževanja naših vojaških pokopališč in grobov v domovini in v inozemstvu.

Glasom člena 2. pridejo v poštev pokopališča in grobovi padlih in umrlih naših vojakov v minulih vojnah kakor tudi tisti grobovi vojakov zavezniških vojsk, ki so v mejah našega kraljestva. Ta pokopališča in grobovi se poverjajo glasom istega člena uredbe varstvu in skrbstvu cerkvenim občinam in župnijam, kjer so ta pokopališča in ti grobovi.

Člen 4. uredbe se glasi: »V roku 40 dni, ko se razglasi ta uredba, naj eparhijski arhiereji (škofje) zahtevajo od svojih duhovnikov seznamke vojaških grobov, ki so v njih župnijah.

Potem naj pristojni gg. eparhijski arhiereji zberijo te zaznamke ter jih izročijo ministrstvu za verstvo, ki na njih podstavi izdelava obči seznamek vseh vojaških pokopališč in grobov.«

Vsled tega se župnim uradom naroča, da naj do konca meseca marca t. l. pošljejo semkaj te seznamke.

Seznamki naj obsegajo sledeče podatke: Ali je v župniji posebno vojaško pokopališče? — Ali so se vojaki pokopavali na župnem pokopališču? — Ali v enotnih skupinah ali v običajni vrsti? — Koliko vojakov je pokopanih? — Ali so vpisani v župni mrliški matici? — Katerim vojskam so pripadali? — Kdo skrbi zdaj za ohranitev teh pokopališč? — V kakem stanu je vojaško pokopališče oziroma so grobovi?

22.

Natečaj za mesta stalnih vojaških duhovnikov

razglašen po naredbi min. za verstvo z dne 12. februarja 1920 V. Br. 939.

Po naredbi ministrskega sveta z dne 30. januarja 1920 (gl. Uradni list št. 125), s katero se je uredilo vprašanje o vojaških duhovnikih, so pri vojski in mornarici stalni in honorarni duhovniki vseh v kraljestvu zakonito priznanih ver. Stalni vojaški duhovniki se dele v 3 razrede: duhovniki v III. razredu imajo letno plačo 3000 dinarjev, v II. razredu 4000 dinarjev in v I. razredu 5000 dinarjev. Vsi stalni vojaški duhovniki prejema doklado na moža in v naturi drva istotako kakor častniki. Ob selitvi in na službe-

nem potovanju jim grede iste doklade, a v mobilnem in vojnem času hrana in stanovanje istotako kakor častnikom: duhovnikom III. razreda kakor kapetanom II. razreda, duhovnikom II. razreda kakor kapetanom I. razreda in duhovnikom I. razreda kakor majorjem. Za zdravljenje v bolnicah in zdravljenje sploh imajo vojaški duhovniki iste pravice kakor častniki. Tudi pravica do pokojnine gre vojaškim duhovnikom kakor oficirjem. V leta ukazne službe se jim za pokojnino všteva tudi leta, ki so jih prebili v

duhovniški, diakonski ali katerikoli državni službi, preden so bili postavljeni za vojaške duhovnike. Stalnim vojaškim duhovnikom se za pokojnino všteto leta, v katerih so se udeleževali vojne, vsako za dve, neglede na to, koliko časa je trajala vojna.

Duhovniški stroki načeljuje v vojski in mornarici po en vojaški duhovnik I. razreda za istočno-pravoslavno, rimsko-katoliško in muslimansko veroizpovedanje, ki je referent ministra vojne in mornarice. Vojaške duhovnike presojuje glede službovanja, vedenja in ponašanja njih predstojni starejšine v vojski in mornarici po dotičnih predpisih. Za vsako leto pošilja ministrstvo za vojno in mornarico oceno vojaških duhovnikov ministrstvu za verstvo in po njem tudi zastopnikom dotičnih veroizpovedanj. Stalni vojaški duhovniki spadajo za sodno kaznive krivde pod pristojnost vojaških sodišč, za krivde čisto duhovskega značaja pa pod pristojnost veroizpovednih (duhovskih) sodišč in oblastev. Za disciplinarne prestopke se kaznujejo po uredbi o vojaški disciplini kakor častniki. Disciplinarne kazni po zakonih prestajajo po predpisih veroizpovednih (duhovskih) oblastev.

Stalni vojaški duhovniki se nastavljajo s kraljevim ukazom na predlog ministra za vojno in mornarico po prejšnjem sporazumu z ministrom za verstvo. Za vojaške duhovnike III. razreda se imenujejo po potrebi kandidati, ki so kot duhovniki službovali najmanj 5 let, za vojaške duhovnike II. razreda oni, ki so kot duhovniki službovali najmanj 10 let, in za vojaške duhovnike I. razreda oni, ki so kot duhovniki službovali najmanj 15 let; pri tem se za vse tri razrede upoštevajo njih kvalifikacija, strokovna zmožnost in uspeh v izvrševanju službe, vedenje in ponašanje. V ta čas petih, oz. desetih in petnajstih let se všteto pri istočno-pravoslavnih duhovnikih tudi čas, ki so ga prebili v diakonskem

činu. Razume se samoposebi, da se bodo v službo stalnih vojaških duhovnikov sprejemali samo državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so večji srbohrvatskega oz. slovenskega jezika v govoru in pisavi.

Na tej podlagi se bodo za sedaj zasedla ta-le prazna mesta stalnih vojaških duhovnikov:

a) dve mesti duhovnikov I. razreda, eno za rimsko-katoliško, eno za muslimansko veroizpovedanje;

b) osem mest duhovnikov II. razreda: 2 za istočno-pravoslavno, 4 za rimsko-katoliško in 2 za muslimansko veroizpovedanje;

c) eno in trideset mest duhovnikov III. razreda: 16 za istočno-pravoslavno, 8 za rimsko-katoliško in 7 za muslimansko veroizpovedanje.

Vsi oni duhovniki, ki reflektujejo na mesta stalnih vojaških duhovnikov, se pozivljajo, da najkasneje do konca marca t. l. predložijo svojim pristojnim cerkvenim oblastem (šk. ordinariatom, šk. gen. vikarijatu) prošnjo, naslovljeno na ministra za vojno in mornarico, kateri naj prilože dokazila, da ima prošnjik predpisano kvalifikacijo.

V prošnji se morajo točno navesti leta, ki jih je prebil v duhovniški službi, in prosilec mora zlasti izrecno izjaviti, da pristaja na vse službene pogoje, razložene v začetku navedeni naredbi min. sveta, tako glede plače kakor glede vsega ostalega. Za morebitne netočne ali krive podatke z ozirom na kvalifikacijo, nosi prosilec odgovornost.

Duhovske oblasti bodo do srede aprila t. l. poverile podatke v prošnjah in prošnje zajedno s svojim mnenjem in predlogom odposlale ministrstvu za verstvo potom deželne vlade za Slovenijo, poverjeništvu za uk in bogočastje.

Vodja poverjeništvu:

Lubec s. r.

23.

Različne opazke.

Pristojbine za škofijski ordinariat. Župni uradi, kateri so še na dolgu z raznimi pristojbinami, n. pr. za zakonske spreglede itd., naj iste čimprej poravnajo. — Več župnih uradov je nadalje še na dolgu za škofijski list, zlasti pa na prispevkih za orglarsko šolo. — Ker znaša naročnina za škofijski list 1920 dva najst kron, naj župni uradi, ki so vposlali manjši znesek, primanjkljaj čimprej dopolnijo.

Za orglarsko šolo znaša prispevek župnij glasom škofijskega lista 1915, str. 134, za vsakih 100 duš 1 K z omejitvijo, da naj znesek za eno župnijo ne presega 60 K.

Šematizem letos radi draginje tiska ne more iziti, ker bi bila izguba za ordinariat prevelika. Ako pa gg. duhovniki želé, da izide, in se vsaj vsi aktivni duhovniki zavežejo, da bodo kupili po en izvod, poleg obligatnih za župne urade, čeprav bi bila cena visoka (gotovo nad 20 K), naj

posamezni župni uradi o tem obveste gg. dekane, ki bodo povedali mnenje pri dekanskem shodu.

Uradne poštne pošiljatve. Glasom dopisa ravnateljstva pošte in brzjava za Slovenijo v Ljubljani z dne 5. februarja 1920, št. 2077/IV—20 se župnim uradom naroča, da pri

uradnih pošiljativah navedejo vedno točno označbo naslovnika in kraja in da vedno pristavijo pravilno ime pripadajočega poštne urada. Le s tem se bo doseglo pravočasno prejetje in pravilno dostavljanje poštne pošiljatev.

24.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa.

Kanon 711. novega cerkvenega zakonika naroča, naj se ustanovi v vsaki župniji bratovščina sv. Rešnjega Telesa. V ljubljanski škofiji je ta določba lepo izvršena, ker je ni župnije, kjer bi ne bilo bratovščine; po vseh župnijah udje tudi skupno opravljajo molitveno uro in po svojih močeh prispevajo za opravo ubožnih cerkva. Pod spretnim in previdnim vodstvom blagopokojnega prelata Janeza Flisa se je bratovščina tako razvila, da je bilo mogoče tudi prvo leto po svetovni vojski, lani od 4. do 8. septembra, prirediti razstavo paramentov, določenih za ubožne cerkve ljubljanske škofije. Kakor je razstava po množici razstavljenih predmetov in po njih kakovosti pričala, je bilo letos vkljub posledicam vojske, zlasti glede na neznosno draginjo blaga, potrebnega za izdelovanje paramentov, še mogoče, da je bratovščina še dosti vzmožna. Po končani razstavi se je razdelilo župnijam: 35 mašnih plaščev (5 belih, 3 rdeči, 14 zelenih, 8 vijoličnih in 5 črnih), 2 pluvijala, 5 velumov, 1 vezen oltarni antependij, 2 lepo vezeni štoli, 10

spovednih in 5 obhajilnih štol, 2 plaščka za ciborij, 10 obhajilnih burz, 12 alb in humeralov, 14 koretljev, 100 korporalov in 400 purifikatorjev. Denarna vrednost vseh paramentov, ki so bili lani razdeljeni ubožnim cerkvam, je 37.500 kron. Prispevki posameznih župnij za bratovščino in darovi o priliki razstave paramentov so znašali lansko leto 21.236 kron 64 vinarjev. (Natančen izkaz bode objavljen v »Bogoljubu«.) Umljivo je, da vse župnije niso mogle dobiti zaprosenih paramentov, niti polovici prošenj se ni moglo ustreči. Blago za paramente je vedno dražje, in v resnici dobrega blaga sploh ni mogoče dobiti. Zato svetuje vodstvo bratovščine sv. Rešnjega Telesa, naj se paramenti, ki so potrebni popravila, dajo popraviti; bratovščina rada pri tem sodeluje. Upamo, da se bodo razmere kmalu izboljšale in da bode mogla bratovščina razviti vsestransko delovanje. Da se olajša pošiljanje prispevkov udov iz posameznih župnij, je pristopila bratovščina čekovnemu prometu. Položnice so priložene današnji številki »Škofijskega lista«.

25.

Konkurzni razpis.

Potom okrožnice z dne 12. februarja 1920 je bila razpisana župnija Bohinjska Bistrica do 15. marca 1920.

Razpisujeta se vsled promocije, oziroma vpokojitve izpraznjeni župniji: od proste škofove podelitve odvisna župnija Tomišelj in pod

patronstvom stolnega kapitlja ljubljanskega stolne župnije Polhov gradec.

Pravilno naslovljene in opremljene prošnje je predložiti ordinariatu do 31. marca 1920.

Prekesno došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

26.

Razpis katehetskikh služb.

Uradni list z dne 27. februarja 1920 je objavil sledeči razpis:

Št. 145/m. š. sv.

Na javnih ljudskih in meščanskih šolah ljubljanskih se vsled odredbe višjega šolskega sveta z dne 14. januarja 1920, pod št. 18.803 iz leta 1919.,

za šolsko leto 1920./21. razpisujeta v stalno polnitev dve novostemizirani službi stalnih katehetov.

Od prosilcev se zahteva kot pogoj, da morajo imeti usposobljenostno izpričevalo za verouk na ljudskih in meščanskih šolah.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisani službeni poti pri podpisnem šolskem svetu najkasneje do dne 25. marca 1920.

Zakesnele prošnje se ne bodo upoštevale. Mestni šolski svet ljubljanski, dne 20. februarja 1920.

27.

Račun duh. podp. društva 1919.

A. Dohodki:

1. ostanek 1918	1.237'42 K
2. obresti	894'65 «
3. članarina	1.262'— «
4. dvignjene glavnice	3.350'— «
5. vrnjene glavnice	1.000'— «
6. darilo	18.600'— «
7. razno	15'10 «
	<u>26.359'17 K</u>

B. Stroški:

1. odplačilo dolga sanat. v Bohinju	18.600'— K
2. popravila in davki istotam	1.379'— «
3. delnice Union	3.350'— «
4. podpore	1.750'— «
5. razno	495'68 «
6. 20 maš za člane	312'— «
7. davek	236'22 «
	<u>26.122'90 K</u>

Stanje premoženja 1919:

a) gotovina v blagajni	236'27 K
b) obligacije	11.100'— «
c) vojno posojilo	12.000'— «
d) Ljudska posojilnica	70.969'82 «
e) posojilo	1.000'— «
f) delnice Union (20)	6.700'— «
	<u>102.006'09 K</u>

Ljubljana, 1. januarja 1920.

Ivan Sušnik,
predsednik.

Dr. Ferd. Čekal,
blagajnik in tajnik.

28.

Škofijska kronika.

Imenovanje. Profesor dr. Ivan Janežič je bil imenovan za preglednika cerkvenih računov pri škof. ordinariatu.

Podeljena je župnija Duplje Frančišku Zvanu, župniku na Bohinjski Bistrici, in župnija Gorje Jožefu Knificu, župniku v Tomišlju. — Kuratni beneficij v Št. Vidu pri Stični je podeljen Lavrenciju Lahu, župniku pri Sv. Križu pri Litiji.

Umeščeni so bili: Frančišek Lončar na župnijo Drago dne 19. februarja 1920, Jožef Šolar na župnijo Žalino in Martin Pečarič na župnijo Lipoglav dne 2. marca 1920.

Premeščen je bil kaplan Rafael Morel iz Poljan v Šmarije.

Stalni pokoj je dodeljen Ivanu Čebašku, župniku v Polhovem gradu.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 4. marca 1920.

Vsebna: 20. Poročilo o sestanku dekanjskih voditeljev Marijinih družb. — 21. Ureditev in vzdrževanje naših vojaških pokopališč. — 22. Natečaj za mesta stalnih vojaških duhovnikov. — 23. Različne opazke. — 24. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa. — 25. Konkurni razpis. — 26. Razpis katehetskih služb. — 27. Račun duh. podp. društva. — 28. Škofijska kronika.

Načrt škofijske naredbe glede odškodnine za sistemizirano kaplansko hrano.

Ordinariat namerava v majevi številki Škofijskega lista izdati naslednjo naredbo glede sistemizirane kaplanske prehrane:

»Ker je znesek, ki je odmerjen župnikom po fasiji kot odškodnina za prehrano duhovnih pomočnikov, za sedanje draginjske razmere očitno prenizek, se s tem določa, da naj gg. kaplani, ki imajo sistemizirano hrano pri župniku, doplačujejo za hrano iz svojih službenih prejemkov oziroma draginjske doklade toliko, da bo znašala odškodnina za hrano (brez vina) letnih 2400 K. Od dajatve vina gg. kaplanom se gg. župniki splošno odvezujejo.

Ta naredba velja od 1. januarja 1920 dalje, dokler se vsled spremenjenih razmer ali postavne času primerne ureditve duhovniških plač ne bo drugače določilo.«

P o j a s n i l o.

Jasno je, da je začasna ureditev vprašanja prehrane kaplanov, kakor se namerava z zgornjo naredbo, v kolikor to zahteva in dopušča gmotno stanje duhovščine, nujno potrebna.

Način nameravane ureditve sloni na pravičnem temelju. Znano je, da se je tudi že po starejših predpisih sprejemala v fasije za odmero kongruinega dopolnila župnikom odškodnina za prehrano kaplanov v gotovem znesku. Ti zneski so bili v raznih župnijah različni, kakor je razvideti iz starejših fasij, ko je znašala kongrua za župnika 315 gl in na novoustanovljenih župnijah 420 gl, za kaplana pa 210 gl.

Zakon o kongruji iz l. 1885. (izvršilne naredbe) daje župniku pravico med stroške v fasiji sprejemati znesek za preskrbo kaplana v višini sistemizirane nove kaplanske kongruje, v kolikor kaplan nima lastnih službenih dohodkov (Škof. list 1885, str. 58). Kjer pa so imeli kaplani lastne dohodke, oziroma kongruino dopolnilo, se je skoraj splošno stavil za prehrano v fasijo znesek 157 fl 50 kr = 315 K, ki je bil že prej naređbenim potom določen, in ki se je, kakor znano, všteval v kaplanovi fasiji med dohodke. Da je ta znesek bil že takrat premajhen, o tem ni dvoma, ker komu bi moglo priti na mi-

sel, da je bilo mogoče za mesečnih 13 fl 12½ kr. dajati komu popolno prehrano.

Ko se je z zakonom iz l. 1898. kongrua izboljšala, se sprva še v večini župniških fasij nahaja znesek 157 fl 50 kr. za prehrano kaplana. Ker so se pa kesneje, zlasti od l. 1910. dalje, življenjske razmere vedno bolj poslabševale in je draginja kar vidoma in trajno rastla, so nekateri župniki po pravici prosili za zvišanje postavke za kaplansko hrano in so se fasije v tem zmislu readjustirale. Znesek se je mogel zvišati do višine kaplanske kongruje in še čez, ker izvršilne naredbe k zakonu iz l. 1898. ne določajo več, do katere višine sme segati znesek za kaplansko prehrano (Škof. list 1898, str. 119). Čim večji znesek se stavi v župnikovo fasijo med stroške, tem večji so naravno v številkah izraženi krajevni dohodki kaplanije in za toliko se zmanjša kongruino dopolnilo, ako ga še kaj ostane.

Iz tega, da dobivajo župniki odškodnino za prehrano kaplanov, je razvidno, da v zmislu kongruinih zakonov ni dolžnost župnikova, prehranjevati kaplana iz svojih nadarbinskih dohodkov, ako se za posamezne slučaje to posebej ne dokaže. Prim. objavo rabsodbe v Škof. listu l. 1888., str. 96 i. d. Pač so v nekaterih župnijah ustanove, n. pr. da je kak dobrotnik določil kako zemljišče (njivo, travnik, vinograd) za užitek župnikov z obveznostjo prehrane kaplana. Seveda pride čisti dohodek takega zemljišča v poštev pri računu za stroške prehrane. Jasno pa je tudi, da te vrste ustanove dandanes nikjer več ne zadoščajo v naznačeni namen.

Znesek letnih 2400 K je gotovo pod normalom, če računamo, da tudi na deželi ni mogoče dajati komu primerne in zadostne hrane pod 300 K na mesec. Ker je pa ordinariat prepričan, da bodo gg. župniki v sedanjih težkih časih iz ljubezni in radi medsebojnega potrebnega soglasja med župnikom in kaplanom potrpeali, se je določil tako nizek znesek. Kaplani pa, ki imajo sistemizirano hrano pri župniku, morejo tudi razvideti, da se jim ne godi krivica. Vpra-

šati morejo svoje tovariše, ki nimajo dobre proste hrane, in hrano ali celotno plačujejo, ali pa imajo celó svoje lastno gospodinjstvo, koliko jih stane hrana, oziroma lastno gospodinjstvo. Ti stroški so še bolj občutni, ker je znano, da kaplanije z lastnim gospodinjstvom splošno niso boljše, kakor kaplanije s prosto hrano. Slednjič bodi gg. kaplanom še v premislek, kaj bi oni sami, ako bi bili župniki, kar jih bo prej ali slej zadelo, želeli glede prehrane svojih kaplanov.

Odredbe, da se župniki odvezujejo dajatve vina, ni treba še posebej utemeljevati.

Ordinariat pa vendar na podlagi teh pojasnil želi, da se gg. duhovniki o zgornji naredbi v načrtu razgovoré, kar naj se zgodi na kaki konferenci Sodalitatis Ss: Cordis še tekom marca t. l. Zapisnike o razpravi naj gg. dekani prineso s seboj na dekanski shod dne 7. aprila 1920.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 1. marca 1920.